

راهکارهای بهبود مولفه اجرای قراردادها در شاخص DB

مقدمه

- شاخص سهولت انجام کسب و کار بانک جهانی، مقیاس های عینی از قوانین و مقررات کسب و کار اجرای آنها را در ۱۹۰ کشور و شهرهای منتخب آنها در سطح ملی و منطقه ای ارائه میکند. پروژه انجام کسب و کار که از سال ۲۰۰۲ آغاز به کار کرده است، قوانین و مقررات اثرگذار بر چرخه عمر شرکتهای کوچک و متوسط داخلی کشورها را مورد سنجش قرار میدهد.
- این شاخص، نماگرهای کمی مربوط به قانونگذاری و تنظیم مقررات در زمینه های " شروع کسب و کار، اخذ مجوزهای ساخت و ساز، دسترسی به برق، ثبت مالکیت، اخذ اعتبار، حمایت از سهامداران خرد، پرداخت مالیات، تجارت فرامرزی، الزام آور بودن اجرای قراردادها و ورشکستگی و پرداخت دیون " را ارائه مینماید.

وضعیت کنونی زیرمولفه

- ایران در نماگر الزام آور بودن اجرای قراردادها از میان ۱۹۰ کشور مورد مطالعه، رتبه ۹۰ را در گزارش ۲۰۲۰ کسب و کار بانک جهانی کسب کرده است. با در نظر گرفتن آمار بازبینی شده و بازبینی نشده آخرین گزارش بانک جهانی، امتیاز این نماگر در سال ۲۰۲۰ میلادی ۲/۵۸ است که نسبت به سال قبل تغییری نداشته است. بنابراین زمان مورد نیاز برای حل و فصل اختلافات تجاری در ایران که ۵۰۵ روز و هزینه مورد نیاز برای حل و فصل اختلافات تجاری که ۳/۱۹ درصد از ارزش طلب می باشد و همچنین امتیاز کشور در شاخص کیفیت فرآیندهای قضایی (۵) نسبت به سال قبل تغییری نداشته است.

وضعیت کنونی زیر مولفه

- تنزل رتبه کشور در این نماگر در گزارش ۲۰۲۰ به عملکرد بهتر سایر کشورها بازمیگردد. در مجموع رتبه کشور در این نماگر یکی از معدود نماگرهایی است که کمتر از ۱۰۰ می باشد.
- بررسی وضعیت ایران در میان کشورهای منطقه منا نشان میدهد که ایران با لحاظ امتیاز در این نماگر بالاتر از میانگین منطقه منا می باشد و در جایگاه نهم قرار دارد. این در حالی است که سال گذشته جایگاه ایران رتبه هشتم منطقه بوده است که حاکی از این است که در زمان و هزینه، ایران وضعیت مناسبی نسبت به متوسط منطقه منا و حتی متوسط کشورهای با درآمد بالا دارد و بیشتر کسر امتیاز به مولفه کیفیت فرآیندهای قضایی که ۵ از ۱۸ را کسب نموده ایم بازمیگردد.

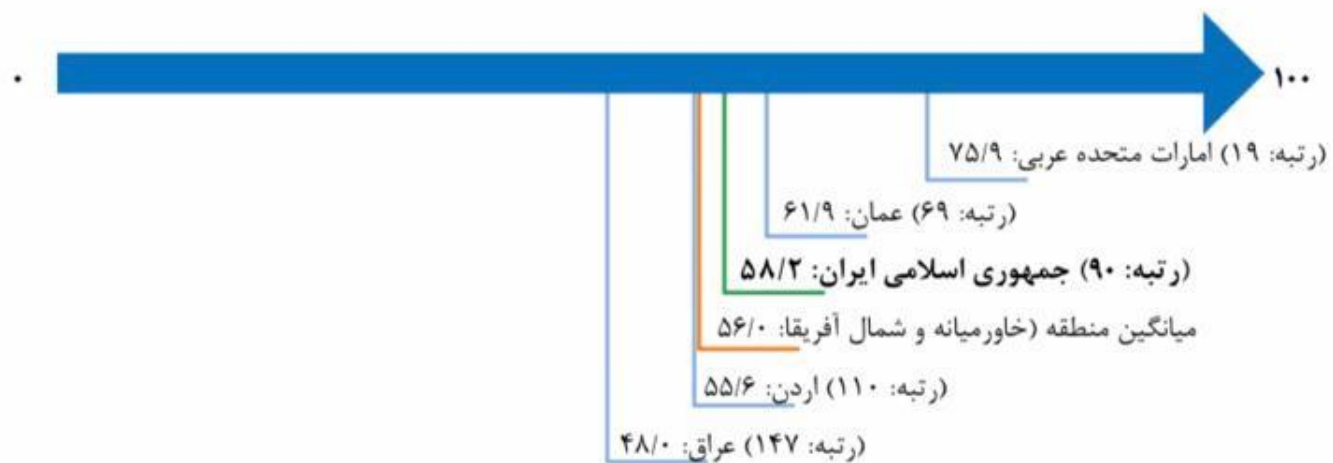
مؤلفه های نماگر الزام آور بودن قراردادها

جدول ۴۰ مؤلفه های نماگر الزام آور بودن اجرای قراردادها

تشکیل پرونده و فرایند دادرسی	زمان مورد نیاز برای حل و فصل اختلافات تجاری
محاكمه و صدور حكم	
اجرای حكم	
هزینه وکیل	هزینه مورد نیاز برای حل و فصل اختلافات تجاری
هزینه دادگاه	
هزینه های اجرای حكم	
کیفیت ساختار دادگاهها و آیین دادرسی	کیفیت فرایندهای قضایی
مدیریت پروندهها	
اتوماسیون دادگاهها	
شیوه های جایگزین حل و فصل اختلافات	

Source: Doing Business2020

رتبه ایران در بین کشورهای منطقه منا

نمودار ۱۳ مقایسه امتیاز و رتبه ایران و کشورهای منطقه منا در نماگر الزام آور بودن اجرای قراردادهای سال ۲۰۲۰ میلادی

راهکارهای بهبود مولفه اجرای قراردادها

- تشکیل دادگاه های ویژه رسیدگی به دعاوی تجاری و بازرگانی
- برابری شهادت زنان و مردان
- تصویب لایحه آیین دادرسی تجاری
- پیش بینی مرحله کنفرانس پیش از محاکمه در قوانین موضوعه
- اهمیت دادن به روشهای جایگزین حل اختلافات بویژه داوری و میانجیگری
- انتشار احکام صادره در محاکم